

हिमाचलस्य पञ्चशक्तिपीठेषु ८६ सहस्रभक्ताः दर्शनं कृतवन्तः

हिमसंस्कृतवार्ता: - **कार्यालयीयः प्रतिनिधिः।** मातृदेव्याः दर्शनार्थं राज्यस्य पञ्च शक्तिपीठेषु सहस्रशः भक्ताः प्राप्नुवन्ति। भक्ताः प्रकटतया लक्षाधिकरूपकाणां राशिः, मातृदेव्याः चरणयोः सुवर्णरजतस्य च अर्पणं कुर्वन्ति। श्रावण-अष्टमी-नवरात्रस्य मेलापकस्य तृतीये दिने राज्यस्य शक्तिपीठेषु मातृदेव्याः चरणयोः ३०.०८ लक्षरूपकाणां नगद अर्पणं कृतम्। राज्यस्य शक्तिपीठेषु नयनदेवीमन्दिरे सर्वाधिकं १४.४३ लक्षरूपकाणि प्राप्तानि। गुरुवासरे श्रावण अष्टमी नवरात्रस्य चतुर्थे दिने राज्यस्य शक्तिपीठेषु मातृदेव्याः दर्शनार्थं भक्तजनसमूहः एकत्रितः आसीत्। राज्यस्य पञ्च शक्तिपीठेषु गुरुवासरे चिन्तपूर्णी, ज्वालाजी, नयनदेवी, ब्रजेश्वरी देवी, चामुण्डादेवी मन्दिरेषु ८६ सहस्रं २०० भक्ताः प्रणामं कृतवन्तः। एतदतिरिक्तं मातृदेव्याः दर्शनार्थं मन्दिरस्य उद्घाटननिरोधाय अपि पृथक् समयः निर्धारितः अस्ति। ऊना-जिल्ला-उपायुक्तः जतिनलालः अवदत् यत्

तृतीये दिने चिन्तपूर्णी-मन्दिरे १० लक्ष-८९ सहस्र-४९ रूपकाणां नगद-प्रस्तावः प्राप्तः

, एतस्य अतिरिक्तं कनाडा-देशस्य १५ डॉलरः, अमेरिका-देशस्य एकः डॉलरः, यूएई-देशस्य पञ्च-दिरहम्-रूपकाणां, २०-डॉलर-रूपकाणां च नकदप्रस्तावः प्राप्तः। ऑस्ट्रेलियादेशस्य डॉलरं अर्पणरूपेण प्राप्तम् अस्ति। २० सहस्राणि भक्ताः मन्दिरे नमस्कृतवन्तः। नयनदेवी मन्दिरस्य अधिकारी विपिन ठाकुरः अवदत् यत् नयनदेवी मन्दिरस्य नवरात्रस्य

तृतीये दिने भक्तैः देवीचरणयोः १४ लक्षं ४३ सहस्रं १६६ रूपकाणां नगदं प्रसादं कृतम् अस्ति। चतुर्थे नवरात्रे ५० सहस्राणि भक्ताः मातृदेव्याः चरणयोः शिरः प्रणमन्ति स्म। सः अवदत् यत् मन्दिरन्यासस्य कृते २६ ग्रामः १०० मिलिलीटर सुवर्णस्य ३ किलो १६७ ग्रामस्य च रजतस्य अर्पणं प्राप्तम् अस्ति। ज्वालाजी मन्दिरे मातृदेव्याः चरणयोः ३ लक्षं ६५ सहस्रं ७०६ रूपकाणां नगदप्रदानं कृतम् अस्ति। मन्दिराधिकारी मनोहरलाल शर्मा इत्यनेन उक्तं यत् गुरुवासरे नवसहस्रभक्ताः मन्दिरे नमस्कारं कृतवन्तः। ब्रजेश्वरीदेवीमन्दिरस्य नवरात्रमेलायां तृतीये दिने मातुः भक्ताः १,१०,३५२ रूपकाणां नगद अर्पणं कृतवन्तः। चतुर्थे दिने त्रिसहस्रभक्ताः मातुः पादयोः शिरः प्रणमन्ति स्म। चामुण्डादेवीमन्दिरे ४२०० भक्तजनाः मातृदेव्याः चरणयोः प्रणामं कृतवन्तः। मन्दिर अधिकारी गिरिराजठाकुरः इयं सूचनाम् अददत्।

सुभाषितम्

बलवानप्यशक्तोऽसौ धनवानपि निर्धनः। श्रुतवानपि मूर्खोऽसौ यो धर्मविमुखो जनः।।

भावार्थः- जो व्यक्ति अपने कर्तव्य से विमुख हो जाता है वह व्यक्ति बलवान होने पर भी असमर्थ, धनवान होने पर भी निर्धन व ज्ञानी होने पर भी मूर्ख होता है।

प्रतीकसाठ्ये मुम्बई

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ता: दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्

जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र. पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी १० अगस्तदिनाङ्के भूस्खलनप्रभावितस्य वायनाडस्य भ्रमणं करिष्यति

हिमसंस्कृतवार्ता: - **प्रवीण कुमारः** प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी १० अगस्तदिनाङ्के भूस्खलनप्रभावितस्य वायनाडस्य भ्रमणं करिष्यति। यात्रायाः सज्जताः कन्नूर-वायनाड-नगरयोः प्रचलन्ति, ह्यः उभयस्थानेषु सुरक्षासमागमाः अभवन्। शनिवासरे प्रातः ११ वादने प्रधानमन्त्री नवीदिल्लीतः कन्नूरविमानस्थानकं प्राप्स्यति। यतः ते हेलिकॉप्टर यानेन वायनाडस्य कल्पट्टानगरं गमिष्यन्ति। कल्पट्टायां ते भूस्खलनप्रभावितक्षेत्रस्य विमानसर्वक्षणं करिष्यन्ति। प्रधानमन्त्री सायंकाले दिल्लीनगरं प्रत्यागमिष्यति। इदानीं केरल-कर्नाटकदेशयोः सेना-एककेभ्यः प्रायः पञ्चशतानि सेना-कर्मचारिणः वायनाड-नगरात् पुनः आगमिष्यन्ति। नवनिर्मितस्य बेली-सेतोः सुदृढीकरणाय लघुदलं हेलिकॉप्टर-अन्वेषणदलः च कतिपयान् दिनानि अपि वायनाडनगरे तिष्ठति।

विनेशफोगाटइत्येषा पेरिसोलम्पिक्रीडिका सन्यासस्य घोषणां कृतवती

विनेशफोगाटइत्येषा पेरिसोलम्पिक्रीडायाः मल्लयुद्धस्य निर्णायकद्वन्द्वे शरीरस्य अतिभारस्य कारणेन परह्यः अयोग्या घोषिता जाता। तदनु एषा मल्लयुद्ध-क्रीडिका क्रीडायाः सन्यासस्य घोषणां कृतवती। अनया इमा सूचना एकसइत्याख्ये अन्तर्जालपटले समुद्घोषिता।

रक्षामन्त्री राजनाथसिंहः पेरिसोलम्पिक-क्रीडायां पदकद्वयविजेत्र्या मनुभाकर इत्यनया साकं मेलनं कृतवान्

रक्षामन्त्री राजनाथसिंहः पेरिसोलम्पिक-क्रीडायां पदकद्वयविजेत्र्या मनुभाकर इत्यनया साकं मेलनं कृतवान्। सामाजिकसञ्चारपटले श्रीसिंहः अवोचत् यत् मनुभाकरः पेरिसोलम्पिक-क्रीडायां राष्ट्राय द्वे कांस्यपदके विजित्य ऐतिह्यं विरचितवती। तस्याः अद्वितीयोत्कृष्ट-प्रदर्शनेन प्रत्येकं भारतीयाः उत्साहिनः सन्ति।

संस्कृतभारती द्वारा संस्कृतभाषायां शपथग्रहणं कृतवतां सांसदानां सम्मान-समारोहः अनुष्ठितः

हिमसंस्कृतवार्ता:। श्रावणशुक्ल-चतुर्थ्यां संस्कृतभाषायां शपथग्रहणं कृतवतां सांसदानां सम्मान-समारोहः मुख्यसमितिकक्षः, नवदेहली इत्यत्र संस्कृत भारती पक्षतः आचरितः। अष्टादश्यां लोकसभायां द्वाविंशतिः अथ च वर्तमानराज्यसभायां त्रयः माननीयाः सांसदाः संस्कृतभाषया शपथं विधाय आत्मनः संस्कृतानुरागं शास्त्रसंरक्षणं सङ्कल्पञ्च प्रकटितवन्तः सन्ति। तादृशाः आहत्य पञ्चविंशतिसांसदाः सन्ति। कार्यक्रमे मुख्यातिथिः केन्द्रीयशिक्षाराज्यमन्त्री, भारतसर्वकारः डॉ. सुकान्तमजूमदारः, मुख्यवक्ता च अ.भा. संघटनमन्त्री, संस्कृतभारती, दिनेशकामतः अस्ति। कार्यक्रमे अध्यक्षतां अखिलभारतीयः उपाध्यक्षः, संस्कृतभारती प्रो. श्रीनिवासवरखेड़ीवर्यः कुरुते। एतेषां लोकनायकानां संस्कृतानुरागः सर्वथा अभिनन्दनीयः अस्तीति आकाशवाण्याः संस्कृतैकांशः स्वीकरोति।

संसदीयमन्त्री रिजिजुः पञ्चनवत्युत्तरैकोनविंशतितमवर्षीयं वक्फ अधिनियमं संशोधनार्थं स्थापितवान्

लोकसभा वक्फ विधेयकः - चतुर्विंशत्यधिकद्विसहस्रतमवर्षस्य संशोधनविधेयकं निरीक्षणार्थं संयुक्तसंसदीयसमितिं प्रति प्रेषितम्। अद्य लोकसभायाम् अस्य विधेयकस्य प्रस्तुतेरनन्तरं

अल्पसङ्ख्यककार्यमन्त्री किरिन रिजिजुः उक्तवान् यत् प्रशासनं विधिगत-निरीक्षणार्थं तत्परमस्ति। असौ अग्रे उक्तवान् यत् केन्द्रप्रशासनस्य विचारः स्पष्टम् अस्ति। श्री रिजिजुः पञ्चनवत्युत्तरैकोनविंशतितमवर्षीयं वक्फ अधिनियम इत्यस्य संशोधनार्थं निम्नसदनस्य पुरःस्थापितवान्। विधेयकं राज्य-वक्फ-बोर्ड इत्येतेषां अधिकारैः कार्यैः च सह सम्बद्धान् विषयान् अवलम्ब्य अस्ति। मन्त्रिणा स्पष्टीकृतं यत् अस्य विधेयकस्य उद्देश्यं धार्मिक निकायस्य कार्याचरणे हस्तक्षेपकरणं नास्ति। अपि च इदं विधेयकं मुस्लिमसमुदायस्य वंचित-निर्धन वर्गैः न्यायं प्रदास्यति। अयं प्रसङ्गः संविधानस्य समवर्तिसूच्याः अन्तर्गतं निहितं वर्तते। केन्द्र प्रशासनस्य च पार्श्वे एतदर्थं पर्याप्तक्षमतापि विद्यते।

हिमसंस्कृतवार्ताये सहयोगं कुर्वन्तु
हिमसंस्कृतवार्ता:
संस्कृतकार्यमिदम् पुण्यकार्यमिदम् इदं संस्कृताय न मम

HP Cabinet Decision : खनननियमेषु संशोधनं, लोकसेवायोगः पुलिसारक्षकाणां चयनपरीक्षा स्वीकरिष्यति, विभिन्नेषु विभागेषु विभिन्नपदानां पूरणस्य स्वीकृतिः

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला।
गुरुवासरे हिमाचलप्रदेशस्य मन्त्रिमण्डलस्य गोष्ठी मुख्यमन्त्रिणः सुखविन्दरसिंहसुखोः अध्यक्षतायां सम्पन्ना। सभायां बहवः बृहत् निर्णयाः कृताः सन्ति। प्रायः पञ्चहोरापर्यन्तं चलितायाः मन्त्रिमण्डलस्य गोष्ठ्यां ३६ कार्यसूचनानां विस्तरेण चर्चा अभवत् । डा. राजेन्द्रप्रसादराजकीयचिकित्सा महाविद्यालयः, टाण्डा इत्यत्र विभिन्नवर्गस्य ४६२ पदानि निर्माय पूरयितुं च मन्त्रिमण्डलेन निर्णयः कृतः। अस्मिन् चिकित्सापदाधिकारिणां १४ पदानि मनोचिकित्सकस्य नैदानिकमनोवैज्ञानिकस्य च चत्वारि पदानि, उपचारिकाणां ३०० पदानि, रेडियोग्राफरस्य २ पदं, वार्डव्यक्तेः ४७ पदानि, शल्यकक्ष- (ऑपरेशन थिएटर) सहायकस्य ४ पदानि, प्रत्यारोपण- समन्वयकस्य २ पदं, Data Entry Operator इत्यस्य च १० पदानि, अस्मिन् चतुर्थवर्गस्य ५ पदानि, स्वच्छताकर्मचारिणां ४० पदानि, सुरक्षारक्षकाणां ३० पदानि च सन्ति ।

इन्दिरागांधीचिकित्सालये (IG MC), चम्याणायां च ४८९ पदानि पूरयितुं स्वीकृतिः

आईजीएमसी शिमला तथा अटल सुपरस्पेशलिटीइन्स्टिट्यूट-आफ- मेडिकलसाइंसेज, चमियाणा इत्यत्र विभिन्नवर्गस्य ४८९ पदानि निर्माय पूरयितुं च निर्णयः कृतः। अस्मिन् विशेषज्ञचिकित्सा-अधिकारीणां २१ अटल इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सुपर स्पेशलिटी चाम्याणा इत्यत्र सुपर-स्पेशलिटी- चिकित्साधिकारीणां सप्तपदानि सम्मिलितानि सन्ति। मन्त्रिमण्डलेन उपचारीकाणां ४००, शल्यकक्षस्य सहायकस् ४३, नर्सिंग आर्डरली-कम्-ड्रेसरस्य ११, आहारविशेषज्ञस्य २, फिजियोथेरेपिस्टस्य १, डाटा एंट्री ऑपरटरस्य ४ पदानि पूरयितुं स्वीकृतिः दत्ता।

लोकसेवा-आयोग पुलिसारक्षकाणां चयनपरीक्षा स्वीकरिष्यति

मन्त्रिमण्डलेन पुलिसारक्षकाणां १,२२६ पदानाम् नियुक्तिप्रक्रियाम् हिमाचलप्रदेशलोकसेवा-आयोगस्य अधिकारक्षेत्रे आनयितुं अनुमोदनं कृतम्। सभायां नगरविकासनिदेशालये पर्यावरणविभागस्य निर्माणं तथा अपशिष्टप्रबन्धनक्रियाकलापस्य निरीक्षणार्थं विभिन्नवर्गस्य ५ पदानां निर्माणस्य अनुमोदनं कृतम्। अभियोजनविभागे सहायकजिल्लाधिवक्ता इत्येतेषां १२ पदानि निर्मातुं पूरयितुं च अनुमोदनं दत्तम्। हमीरपुरजनपदस्य समीरपुरे एवं भरेडी

खण्डस्य कंजयानम् इत्यत्र जलशक्तिविभागस्य नूतनोपमण्डलयोः विभिन्नश्रेणीनां १२ पदानि निर्माय पूरयितुं निर्णयः कृतः। 12 पदों को काङ्गड़ामण्डले नवनिर्मितस्य उपतहसीलभडोलीयायाः कृते विभिन्नवर्गस्य ८ पदानि निर्माय पूरयितुं च मन्त्रिमण्डलेन अनुमोदनं दत्तम्। सभायां वनविभागे सहायकवनसंरक्षकस्य ५ पदानि पूरयितुं अनुमोदनं दत्तम्। मन्त्रिमण्डलेन जिला हमीरपुरस्य गलोड् इत्यत्र नवनिर्मितपुलिसपदस्य कृते विभिन्नवर्गस्य ६ पदानि पूरयितुं अनुमोदनं कृतम्।

ग्रामीणक्षेत्रेषु जलसंयोजने शुल्कं गृह्यते

मन्त्रिमण्डलस्य निर्णयानां विषये सूचनां दत्त्वा उद्योगमन्त्री हर्षवर्धनचौहानः अवदत् यत् अधीक्षकस्य प्रथमश्रेण्याः नियुक्तिपदोन्नतियमेषु संशोधनं कृतम् अस्ति। राज्ये निजीसञ्चालकानां कृते १६८ मार्गाणां पुनर्विनियोगाय राज्यपरिवहननीतिः २०१४ इत्यस्य अन्तर्गतं ६०:४० इत्यस्य नियमं शिथिलं कर्तुं मन्त्रिमण्डलेन सहमतिः दत्ता। ग्राम्यक्षेत्रेषु जलसंयोजनेषु आयकरदातृभ्यः पुनः शुल्कं स्वीकरिष्यते इति मन्त्रिमण्डलेन निर्णयः कृतः। ५० सहस्ररूप्यकात् न्यूनं आयं येषां ते अस्मात् मुक्ताः भविष्यन्ति। मन्त्रिमण्डलेन हिमाचलप्रदेशस्य लघुखनिजं (रियायत) तथा खनिजं (अवैधखननं, परिवहनं, भण्डारणनिवारणं) नियमः, २०१५ संशोधनस्य निर्णयः कृतः।

खनननियमेषु संशोधनम्

नवीनप्रावधानानाम् अन्तर्गतं राज्ये खननार्थं उपलभ्यमाना उपयुक्ता निजीभूमिः भूस्वामिनः सहमत्या खनिजानां निष्कासनार्थं नीलामयितुं शक्यते। एतदर्थं वार्षिकनिविदाराशिः ८० प्रतिशतं भूमिस्वामिभ्यः दीयते। एतदतिरिक्तं व्यवस्थितं, वैज्ञानिकं, स्थायिखननं प्रवर्तयितुं, खनिजानाम् वर्धमानयाचनानां पूरयितुं च नदीतटे खनिजखननार्थं यन्त्राणां उपयोगस्य अनुमतिः दत्ता नदीतटे खननस्य गभीरता विद्यमानस्य एकमीटरतः द्वौ मीटर् यावत् वर्धिता अस्ति। प्रत्येकं मानसूनर्तोः अनन्तरं कृषिक्षेत्रेभ्यः द्वौ मीटर् गभीरतापर्यन्तं वालुका-ग्रेवल-निष्कासनं कर्तुं प्रावधानं कृतम् अस्ति, यत् अखनन-क्रियाकलापः इति गण्यते। नवीनसंशोधनेषु विद्युत्वाहनशुल्करूपेण प्रतिटनं ५ रुप्यकाणि, ऑनलाइनशुल्करूपेण प्रतिटनं ५ रुप्यकाणि, दुग्धसेसरूपेण प्रतिटनं २ रुप्यकाणि च गृह्यन्ते। अखननक्रियाभ्यः प्राप्तसामग्रीणां उपयोगाय स्वत्वशुल्कं (प्रति टन १४० रुप्यकाणि) प्रसंस्करणशुल्कस्य ७५ प्रतिशतं सर्वकाराय देयम् भविष्यति।

हिम-उन्नति योजना कार्यान्विता भविष्यति

राज्ये प्राकृतिककृषेः प्रवर्धनार्थं मन्त्रिमण्डलेन रासायनिकमुक्तं उत्पादनं उत्पादानाम् प्रमाणीकरणाय च समूहाधारितं दृष्टिकोणं स्वीकृत्य हिम उन्नति योजनां कार्यान्वितुं निर्णयः कृतः अस्ति। अस्याः योजनायाः अन्तर्गतं प्रायः ५० सहस्रकृषकाः सम्मिलिताः २६०० कृषिसमूहानां स्थापनायाः लक्ष्यं निर्धारितम् अस्ति। कृषिसमुदायस्य अर्थव्यवस्थां सुदृढं कर्तुं आवश्यकं क्षमतानिर्माणप्रशिक्षणं वित्तीयसहायतां च योजनायां प्रदास्यति। एतदतिरिक्तं प्राकृतिककृषिद्वारा उत्पादितं गोधूमं प्रतिकिलो ४० रुप्यकेन, मक्कासस्य च ३० रुप्यकेन प्रतिकिलो मूल्येन क्रेतुं योजना अस्ति।

मन्त्रिमण्डलस्य अन्ये महत्त्वपूर्णाः निर्णयाः

1. कृषिमन्त्री चन्द्रकुमारस्य अध्यक्षतायां गठिता उपसमितिः।
2. पुलिसकर्मीभ्यः यात्रा प्रतिपूर्तिः प्रदत्ता भविष्यति।
3. आपदाग्रस्तपरिवारेभ्यः आर्थिकसहायतां दातुं निर्णयः।
4. कर-आबकारी विभागस्य पुनर्गठनार्थं मार्गदर्शकसिद्धान्तान् अनुमोदनम्।
5. अधुना राज्यसर्वकारेण अधिकारिणां कर्मचारिणां च कार्यस्य कठोरसमीक्षायाः निर्णयः कृतः।

अवैधखननविषये कठोरनीतिः भवेत्, प्रकरणाः निरन्तरं वर्धन्ते- भारतीयजनतापक्षस्य पूर्वप्रदेशाध्यक्षः सुरेशकश्यपः

हिमसंस्कृतवार्ता: शिमला।
हिमाचलप्रदेशे भारतीयजनतापक्षस्य पूर्वप्रदेशाध्यक्षः सुरेशकश्यपः अवदत् यत् राज्ये अवैधखननस्य विरुद्धं कठोरपदं ग्रहीतव्यम्। कश्यपः अवदत् यत् राज्ये खननप्रकरणाः यथा निरन्तरं वर्धन्ते, अनेकेषु स्थानेषु राजनेतृणां सामाजिकप्रभाविणां च रक्षणेन अवैधखननव्यापारः प्रचलति इति चिन्ताजनकम्। सः अवदत् यत् एप्रिल-मासस्य २२ दिनाङ्कात् आरभ्य सिरमौरमण्डले अवैधखननस्य स्थगनस्य किमपि लक्षणं न दृश्यते। वनं, खननविभागः, पुलिसः च मण्डलस्य विभिन्नेषु नदीपनदेषु खननस्य विषये उपालम्भान् प्राप्नुवन्ति एव, परन्तु बहुवारं आश्चर्यजनकनिरीक्षणं कृत्वा ते केचन वाहनानि गृहीत्वा चालानेन मुक्ताः भवन्ति। केषुचित् न्यायालयेषु चालान् प्रस्तुताः भवन्ति। तदपि खननं निरन्तरं प्रचलति। लघु-बृहत्-गतेषु अपि खननं निरन्तरं प्रचलति। अवैधखननस्य विषये सर्वकारेण स्वस्य मुख्यसंसदीयसचिवस्य (सीपीएस) पत्न्याः वाहनानि गृहीतानि। बद्दीक्षेत्रस्य मालपुरे अवैधखननार्थं स्थानीयकाङ्ग्रेसनेतापरिवारस्य यन्त्राणि पुलिसैः गृहीतानि, एतत् तदा अपि कृतम् यदा कतिपयदिनानि पूर्वं स्थानीयजनाः पुलिसस्थानकं बद्दी-एसपीं च सूचितवन्तः। चतुर्भिः टिप्पर-इत्यनेन,

एकेन पोक्लेन-इत्यनेन च खननं क्रियमाणम् आसीत्। परन्तु पुलिसैः केवलं द्वे वाहने गृहीते। तदनन्तरं अस्य विषये चालान् अपि निर्गतम्। सः अवदत् यत् सम्पूर्णे राज्ये खननसम्बद्धाः प्रकरणाः निरन्तरं वर्धन्ते किन्तु सर्वकारः प्रायः एतेषु विषयेषु मौनम् अस्ति। २०२२ तमस्य वर्षस्य जनवरी-मासस्य ०१ दिनाङ्कात् २०२३ तमस्य वर्षस्य अगस्त-मासस्य ३१ दिनाङ्कपर्यन्तं राज्ये अवैधखननस्य कुलम् २६१० प्रकरणाः पञ्जीकृताः, नवीनतमानि विवरणानि अद्यापि न आगमिष्यन्ति। सः अवदत् यत् खननं स्थगयितुं अतीव महत्त्वपूर्णं यतः अस्य कारणात् वर्षर्तो राज्ये अपि संकटः वर्धते।

राज्यसर्वकारस्य हिमकेयरयोजनायाः स्थगनस्य अभिप्रायः नास्ति- उपमुख्यमन्त्री मुकेश अग्रिहोत्री

हिमसंस्कृतवार्ता: उपमुख्यमन्त्री मुकेश अग्रिहोत्री इत्यनेन उक्तं यत् राज्यसर्वकारस्य हिमकेयरयोजनायाः स्थगनस्य अभिप्रायः नास्ति। अस्याः योजनायाः केचन दोषाः दूरीकृताः भविष्यन्ति, तस्याः सुदृढीकरणं च भविष्यति येन अधिकाधिकाः आवश्यकतावशात् जनाः तस्याः लाभं प्राप्तुं शक्नुवन्ति। अग्रिहोत्रीमहोदयः गुरुवासरे हिमकेयरपत्रस्य आयुष्मानभारतप्रपत्रस्य च विषये गठितस्य मन्त्रिमण्डलस्य उपसमितेः प्रथमसमागमस्य अध्यक्षतां कुर्वन् आसीत्। सः अवदत् यत् विपक्षः असत्यं प्रसारयति यत् राज्यसर्वकारः हिमकेयरयोजनायाः स्थगनं करिष्यति, यत् सर्वथा निराधारम् अस्ति। सत्यं तु एतत् यत् राज्यसर्वकारेण कानिचन अनियमितानि ज्ञात्वा केवलं निजीचिकित्सालयेषु एव योजनायाः व्याप्तेः बहिष्कारस्य निर्णयः कृतः। उपमुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् राज्ये जनाः सर्वकारीयचिकित्सालयेषु हिमकेयरकार्डद्वारा स्वास्थ्यसुविधाः निरन्तरं प्राप्स्यन्ति। हिमकेयरप्रपत्रात् स्वास्थ्यलाभान् ग्रहीतुं प्रत्येकस्मिन् स्तरे सर्वकारस्य दृष्टिः भविष्यति। एतादृशाः बहवः प्रकरणाः प्रकाशं प्राप्तवन्तः, यत्र चिकित्साव्ययपत्रे,

चिकित्साव्ययस्य च महत् अन्तरं प्राप्तम्। सम्प्रति राज्यसर्वकारेण निजीचिकित्सालयेभ्यः १५० कोटिरूप्यकाणि दातव्यानि, सर्वकारीयचिकित्सालयेभ्यः ३०७ कोटिरूप्यकाणि च दातव्यानि सन्ति। अस्याः योजनायाः अन्तर्गतं राज्यसर्वकारः आहत्य ४५७ कोटिरूप्यकाणि दास्यति इति सः अवदत्। सः अवदत् यत् केन्द्रसर्वकारेण निर्धारितसीमायाः कारणात् राज्ये आयुष्मानभारतप्रपत्रस्य लाभं प्राप्तुं केवलं ५ लक्षं ३२ सहस्रपरिवाराः एव पञ्जीकृताः सन्ति, यदा तु राज्ये १४ लक्षं ८३ सहस्राणि परिवाराः सन्ति येषां पञ्जीकरणं करणीयम्। राज्ये आयुष्मानभारतयोजनायाः संचालनाय केन्द्रसर्वकारः प्रतिवर्षं ५० कोटिरूप्यकाणि एव प्रदाति। अस्य वित्तवर्षस्य एव प्रथमषड्मासेषु ५० कोटिरूप्यकाणां एषा राशिः व्ययिता अस्ति। राज्यसर्वकारेण आयुष्मानस्य अधीनं सर्वाणि देयतानि अवशिष्टेषु मासेषु दातव्यानि भविष्यन्ति, यस्य अनुमानितव्ययः शतकोटिरूप्यकाणां अधिकः अस्ति। आयुष्मानसम्बद्धव्ययस्य विषये केन्द्रीयस्वास्थ्यमन्त्रालयेन सह चर्चा भविष्यति इति सः अवदत्।

हिमाचले अधुना गृहेषु जलप्रयुक्तानां कृते महर्घतायाः प्रहारः, नलेषु भविष्यति शुल्कम्

अधुना हिमाचले जलस्य उपरि शुल्कं ग्रहीष्यति सर्वकारः। गुरुवासरे मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखू इत्यस्य अध्यक्षतायां मन्त्रिमण्डलसभायां बहवः महत्त्वपूर्णाः

निर्णयाः कृताः, यस्मिन् मुख्यविषयः जलविधेयकसम्बद्धः आसीत्। सर्वकारेण निर्णयः कृतः यत् सर्वकारीयकर्मचारिणः, करदातारः, हिमाचलस्य दारिद्र्यरेखायाः उपरि ये च सन्ति ते निःशुल्कं जलं न प्राप्नुवन्ति। केवलं ५० सहस्ररूप्यकाणां आयस्य, अपाङ्गजनानाम्, निर्धनानाम् च कृते निःशुल्कं जलं प्रदत्तं भविष्यति। नलेषु जलमापकं स्थाप्यते इति अपि निर्णयः कृतः, येन कः कियत् जलं प्रयुङ्क्ते इति निश्चयः कर्तुं शक्यते, तदनन्तरं पेयजलस्य शुल्कं स्थापनं भविष्यति

बाङ्ग्लादेशे मुहम्मदयूनुसस्य नेतृत्वे अल्पावधिकरूपेण नियोजितं प्रशासनम् गतरात्रौ शपथवचनं स्वीकृतवान्

बाङ्ग्लादेशे नोबेलपुरस्कारविजेतुः प्रोफेसर मुहम्मदयूनुसस्य नेतृत्वे अल्पावधिकरूपेण नियोजितं प्रशासनम् गतरात्रौ शपथवचनं स्वीकृतवान्। अनेन सहैव सेनाप्रमुखः जनरल-वकार-उज-जमां इत्येषः सूचितवान् यत् प्रायशः पञ्चदशजनाः अपि अस्य अल्पावधिक-प्रशासनस्य परामर्शाय शपथवचनं स्वीकर्तुं शक्नुवन्ति। असौ, देशे त्रिषु चतुर्षु दिवसेषु स्थितिः सामान्या भविष्यति इति सम्भावनां प्रकटितवान्।

संस्कृतविद्यास्थानानि-११ ऋग्वेदसूक्तानि

दृष्टचरितम् आख्यानम्। इति वदन्ति। ऋग्वेदसूक्तेषु बहूनि आख्यानान्यपि प्राप्यन्ते यथा- विष्णोः पादाक्रमणेन त्रैलोक्यव्यापनम्, सोम- सूर्याविवाहः, इन्द्र- वृत्र- युद्धम् इत्यादिः। ऋग्वेदे बहूनि संवादसूक्तान्यपि प्राप्यन्ते। तत्र आगतानि कानिचन प्रसिद्धानि संवादसूक्तानि-

- १) यम-यमी-संवादः (१०.१०)-**
यमः यमी च युगलजौ आस्ताम्। तथापि यमी भ्रातरं यमं तथा सह विवाहाय अभियाचनां करोति। यमः तां याचनां न स्वीकरोति। सः नैतिकदृष्ट्या स्वसृभ्रात्रोः विवाहः न योग्यः इति यमीं स्पष्टरूपेण कथयति।
- २) विश्वामित्र-नदी-संवादः (३.३३)-**
सुदासराजः पौरोहित्यं कृत्वा विश्वामित्रः गोधनं गृहीत्वा विपाद् तथा शुतुद्रौ एतयोः नद्योः सङ्गमम् आगच्छति। परतीरं गमनाय मार्गदानार्थं सः नद्यौ प्रार्थयते। नद्यौ अपि गाधे भूत्वा तं मार्गं यच्छतः।
- ३) सरमा-पणि-संवादः (१०.१०८)-**
पणिनामकैः असुरैः अपहृतस्य गोधनस्य अन्वेषणार्थं प्रेषिता देवशुनी सरमा पणिनां देशं प्राप्य तत्कार्यं सम्पादयति। तदा पणयः तां विविधप्रलोभनैः वशीकर्तुं भृशं प्रयतन्ते। एषः सरमा तथा पणयः एतेषां संवादः अस्ति।

४) पुरुरवा-उर्वशी-संवादः (१०.१५)-
पुरुरवा शापकारणात् भूतलं प्राप्तायाम् उर्वशीनाम्नां देवाङ्गनायाम् आसक्तः भवति। कालेन तयोः पुत्रः भवति। चतुर्वर्षेभ्यः अनन्तरम् उर्वशी मर्त्यलोकं विहाय स्वर्गमनाय उद्यता भवति। तदा विरहव्याकुलः भूत्वा पुरुरवा तां मानयितुं प्रयतते इत्येषः संवादविषयोत्र।

ऋग्वेदस्य शाखाः-
यद्यपि ऋग्वेदस्य २१ शाखाः आसन् इति महाभाष्ये उक्तं तथापि शौनकस्य चरणव्यूहनामके ग्रन्थे ऋग्वेदस्य पञ्च शाखानाम् उल्लेखः अस्ति- शाकला बाष्कला आश्वलायनी शाङ्खायनी माण्डूकायनी च। एतासु केवलं शाकलशाखा इदानीम् अवशिष्टा।
-श्री अभिजित् तोडकरः

हिमाचलमन्त्रिमण्डलसभायाम् आपदाप्रभावित-परिवारेभ्यः सहायताप्रदानविषये निर्णयः

हिमसंस्कृतवार्ता शिवा शर्मा) गुरुवासरे मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंह सुखू इत्यस्य अध्यक्षतायां आयोजितायां राज्यमन्त्रिमण्डलसभायां अगस्तमासस्य प्रथमदिनाङ्के कुल्लू, मण्डी, शिमला जनपदेषु मेघविस्फोटघटनाभिः प्राणत्यक्तेभ्यः जनेभ्यः श्रद्धांजलिः प्रदत्ता। शोकग्रस्तपरिवारैः सह ऐक्यं प्रकटयन् आपदाग्रस्तपरिवारेभ्यः आर्थिकसहायतां प्रदातुं निर्णयः कृतः। नगरीयग्रामीणक्षेत्रेषु येषां गृहाणि पूर्णतया क्षतिग्रस्तानि तेषां कृते प्रतिमासं १०,००० रूप्यकाणि, ५,००० रूप्यकाणि च भाटकरूपेण प्रदातुं निर्णयः कृतः। ततः परं २०२४ तमस्य वर्षस्य अगस्तमासस्य (प्रथमदिनात् २०२४ तमस्य वर्षस्य अक्टोबर्-मासस्य ३१ दिनाङ्कपर्यन्तं मासत्रयं यावत् निःशुल्कं खाद्यान्नं, एलपीजी-अनिलकोषं, , पाकशालाभाजनानि, शय्यां च प्रदातुं निर्णयः कृतः। तदतिरिक्तं मेघविस्फोटेन प्रभावितपरिवारेभ्यः सर्वकारः ५०,००० रूप्यकाणां सद्यःआर्थिकसाहाय्यं प्रदास्यति।

राष्ट्रपतिः न्यूजीलैण्डदेशे सीमाशुल्क सहयोग- परम्परागतचिकित्सा-नवीकरणीयोर्जा-प्रसङ्गेषु चर्चासत्रे भागं ग्रहीतवती

राष्ट्रपतिपदासीना द्रौपदीमुर्मुः गतदिने स्वीय-न्यूजीलैण्ड-देशस्य यात्रावधौ वेलिंग्टनस्थिते प्रशासकीयसदने प्रधानमन्त्रिणा क्रिस्टोरलक्सन इत्यनेन उपप्रधानमन्त्रिणा विदेशमन्त्रिणा च विंस्टन-पीटर्स इत्यनेन साकं द्विपक्षीयवार्ता विहितवती। अत्रावधौ सीमाशुल्क सहयोग-परम्परागतचिकित्सा-नवीकरणीयोर्जा-प्रसङ्गेषु चर्चा समनुष्ठिता। अस्माकं वार्ताहरेण विज्ञापितं यत् उभौ नेतारौ साकारात्मकस्तरे इमां द्विपक्षीयवार्ता साधितवन्तौ। उभयोः देशयोर्मध्ये व्यापार-सहभागित्वमपि सरलं भविष्यति। अपरत्र न्यूजीलैण्डदेशेन एतस्मिन् व्यापारक्षेत्रे संयुक्तानुसन्धान-विकासयोः अवसराणां संवर्धनाय मार्गाः प्रशस्तिकृताः अपि च अन्ताराष्ट्रिय-सौर संयुतेः अनुमोदनं विहितम्।

